

מסכת נדרים --- פסוקים

מֵר זוֹטְרָא בְרִיה דְרַב מְרִי אֲמַר עוֹבֵר בְּבֵל תֵּאָחֵר קֶרְבַּנְתּוּי וּמִן הַכֹּא נִפְקָא לִיה מֵהֵתָם נִפְקָא לִיה דְּבָרִים כֶּגֶב כִּי דְרוּשׁ יִדְרִשְׁנוּ אֲלוֹן חֲטָאוֹת וְאִשְׁמוֹת	נדרים ד:א
דְּבָרִים כֶּגֶב מֵעֵמֶךְ זֶה לִקְטַ שְׁכַחָה וּפֹאֵה יֵשׁ יָד לְצַדְקָה אוֹ אֵין יָד לְצַדְקָה הִיכִי דְמִי אֵילִימָא דְאֲמַר הַדִּין זֹזָא לְצַדְקָה וְהַדִּין נְמִי הֵוּא צַדְקָה עֲצָמָה הִיא	נדרים ז:א
מִנִּין שְׁנִשְׁבַּעִין לְקִיִּים אַתְּ הַמְצוּה שְׁנִאֲמַר תְּהִלִּים קִיטָּו נִשְׁבַּעְתִּי וְאִקְיִימָה לְשִׁמּוֹר מִשְׁפְּטֵי צַדִּיק וְהֵלֵא מוֹשְׁבַע וְעוֹמֵד מֵהַר סִינִי הוּא אֵלֵא הָא קַמ"ל דְּשֵׁרִי לִיה לֵאִינִישׁ לְזֵרוּזֵי נִפְשֵׁיה	נדרים ח:א
הָאוֹמֵר לְחִבְרֵי נִשְׁכִּים וְנִשְׁנָה פֶּרֶק זֶה עֲלִיו לְהִשְׁכִּים שְׁנִאֲמַר יְחֻזְקָא גִבְּ וַיֹּאמֶר אֵלֵי קוּם צֵא אֵל הַבְּקַעָה וְשֵׁם אֲדָבֵר אוֹתְךָ וְאֵצֵא אֵל הַבְּקַעָה וְהִנֵּה שֵׁם כְּבוֹד ה' עוֹמֵד אֲמַר רַב יוֹסֵף נִידוּהוּ בַחֲלוּם צִרִיךְ ' בְּנֵי אָדָם לְהַתִּיר לוֹ	נדרים ח:א
א"ר מִיֵּאֵשָׁה מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי יְהוּדָה בַר אֵילְעָאֵי מֵאֵי דְכְּתִיב מִלֵּאכִי גִבְּ וְזֹרַחָה לְכֶם יִרְאִי שְׁמִי שְׁמֵשׁ צַדְקָה וְגו' אֲלוֹ בְנֵי אָדָם שֶׁהֵן יִרְאִין לְהוֹצִיא שֵׁם שְׁמִים לְבַטְלָה שְׁמֵשׁ צַדְקָה וּמִרְפָּא	נדרים ח:ב
אֵין גִּיהֵנָם לְעוֹלָם הַבָּא אֵלֵא הַקַּב"ה מוֹצִיא חֲמָה מִנְרַתִּיקָה צְדִיקִים מִתְרַפְּאִין בַּה וְרִשְׁעִים נִידוּנִין בַּה שְׁנִאֲמַר זֹרַחָה לְכֶם יִרְאִי שְׁמִי שְׁמֵשׁ וְגו' וְלֹא עוֹד אֵלֵא שְׁמַתְעַדְנִין בַּה שְׁנִאֲמַר מִלֵּאכִי גִבְּ וַיֵּצֵאתֶם וּפְשַׁתֶּם כְּעַגְלֵי מִרְבֵּק וְהִרְשַׁעִים נִידוּנִין בַּה שְׁנֵא' מִלֵּאכִי גִיטָּו הִנֵּה יוֹם בֹּא בּוֹעֵר כְּתַנּוֹר וְגו'	נדרים ח:ב
מֵאֵן תִּנְא דְשִׂאֲנִי לִיה בֵּין נִדָר לְנִדְבָה לִימָא לֹא רַבִּי מֵאִיר וְלֹא רַבִּי יְהוּדָה דְתִנְיָא קוּהַלַת הִדְ טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדּוֹר וְגו' טוֹב מִזֶּה וּמִזֶּה שְׂאִינּוּ נוֹדֵר כָּל עֵיקַר דְּבָרֵי ר' מֵאִיר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר טוֹב מִזֶּה וּמִזֶּה נוֹדֵר וּמְשַׁלֵּם	נדרים ט:א
אֲמַרְתִּי לוֹ בְּנֵי כְמוֹךְ יִרְבוּ נוֹזְרֵי נְזִירוֹת בִּישְׂרָאֵל עֲלֶיךָ הַכְּתוּב אוֹמֵר בַּמִּדְבָר וִבִבְ אִישׁ כִּי יִפְלִיא לְנִדּוֹר נִדָר נִזִּיר לְהַזִּיר לְהֵשֵׁם	נדרים ט:ב
ר' שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לֹא נִדְרוּ בְּנִזְרֵי אֵלֵא הַרוּצָה לְהִבְיָא עוֹלָה מִתְנַדֵּב וּמִבִּיָּא שְׁלָמִים מִתְנַדֵּב וּמִבִּיָּא תוֹדָה וְאִרְבַּעָה מִינֵי לְחֲמָה מִתְנַדֵּב וּמִבִּיָּא אֲבָל בְּנִזְרוֹת לֹא הִתְנַדְּבוּ כְּדִי שְׁלֵא יִקְרָאוּ חוֹטְאִין שְׁנִאֲמַר בַּמִּדְבָר וִיֵא וְכִפֵּר עֲלָיו מֵאֲשֶׁר חֲטָא עַל הַנֶּפֶשׁ וְהַתֵּנַן וַיִּקְרָא זִיד אֶחָד מִכָּל קֶרֶבֶן שְׁלֵא יִטוֹל מִקֶּרֶבֶן עַל חִבְרֵי וְכִי תִימָא דְשְׁקִיל פְּרוּסָה מִכָּל חַד וְחַד	נדרים י:א
וְתִנְיָא הִיא לֹא דְכוּלֵי עֲלֵמָא לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמִים וּמ"ט דְּמֵאֵן דְּשֵׁרִי אֲמַר קִרָא בַּמִּדְבָר לִגְ כִּי יִדּוֹר עַד שִׁידוֹר בְּדָבֵר הַנִּדּוֹר לֵאפּוֹקֵי בְּכוֹר דְּדָבֵר הָאֲסוּר הוּא	נדרים י:א
וּמֵאֵן דְּאֲסַר אֲמַר קִרָא בַּמִּדְבָר לִגְ לֵה' לְרַבּוֹת דְּבַר הָאֲסוּר וּמֵאֵן דְּשֵׁרִי לֵה' מֵאֵי עֵבִיד לִיה מִיבְעִי לִיה לְמַתְפִּיס בְּחֲטָאֵת וְאִשֵּׁם וּמָה רְאִית לְרַבּוֹת חֲטָאֵת וְאִשֵּׁם וְלְהוֹצִיא אֶת הַבְּכוֹר מִרְבָּה אֲנִי חֲטָאֵת וְאִשֵּׁם שְׁהוּא מִתְפִּיס בְּנִדָר וּמוֹצִיא אֲנִי אֶת הַבְּכוֹר שְׁהוּא קְדוּשׁ מִמַּעֲי אֲמו	נדרים י:א
מִנִּין לְנוֹלֵד בְּכוֹר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שְׁמַצוּה לְהַקְדִּישׁוּ שְׁנִאֲמַר דְּבָרִים טוֹיט הַזִּכֵּר תִּקְדִּישׁ וּמֵאֵן דְּשֵׁרִי כִי לֹא מִקְדִּישׁ לִיה מִי לֹא מִקְדִּישׁ	נדרים י:א
הָאוֹמֵר לֵאשְׁתּוֹ הִרִי אַתְּ עֲלֵי כֵאִימָא פּוֹתַחִין לוֹ פִּתַח מִמְקוֹם אַחַר מִכְּלַל דְּרִישָׁא לֹא בְעִיא שְׂאֵלָה אֵלֵא מַחוֹרְתָא חוֹלִין מִמִּילָא נִסְבָּה מִנְהֵי מִילֵי אֲמַר קִרָא בַּמִּדְבָר לִגְ אִישׁ כִּי יִדּוֹר נִדָר לֵה' עַד שִׁידוֹר בְּדָבֵר הַנִּדּוֹר	נדרים י:א
מִנִּין שְׂאִין נִשְׁבַּעִין לְעַבּוֹר עַל הַמְצוּת ת"ל בַּמִּדְבָר לִגְ לֹא יַחַל דְּבָרוֹ דְּבָרוֹ לֹא יַחַל אֲבָל מִיַּחַל הוּא לְחַפְצֵי שְׁמִים	נדרים טז:ב
מֵאֵי שְׁנֵא נִדָר דְּכְּתִיב בַּמִּדְבָר לִגְ אִישׁ כִּי יִדּוֹר נִדָר לֵה' לֹא יַחַל דְּבָרוֹ	נדרים טז:ב
שְׁבֻעָה נְמִי הֵא כְּתִיב בַּמִּדְבָר לִגְ אוֹ הַשְּׁבַע שְׁבֻעָה לֵה' לֹא יַחַל דְּבָרוֹ	נדרים טז:ב
תְּלַמוּד לּוֹמֵר וַיִּקְרָא הִדְ לְהִרְעֵ אוֹ לְהִיטִיב מַה הַטְּבָה רִשׁוֹת אִף הִרְעָה רִשׁוֹת יֵצֵא נִשְׁבַּע לְבַטֵּל אֶת הַמְצוּה וְלֹא בִיטַל שְׂאִין הַרְשׁוֹת בִּידוֹ חַד קִרָא לְמִיפְטָרִיָּה מִקֶּרֶבֶן שְׁבֻעָה וְחַד לְמִיפְטָרִיָּה מִן לֹאוֹ דְּשְׁבֻעָה	נדרים יז:א
וּמֵאֵי חוֹמְרָא דְּשְׁבֻעָה מִנְדָר אֵילִימָא מְשׁוּם דְּחִיילָא אִפִּילוֹ עַל דְּבַר שְׂאִין בּוֹ מִמֵּשׁ נִדָר נְמִי חֲמוֹר שְׁכַן חַל עַל הַמְצוּה כְּרִשׁוֹת אֵלֵא מְשׁוּם דְּכְּתִיב בַּה בְּשְׁבֻעָה שְׁמוֹת כִּו לֹא יִנְקָה	נדרים יח:א
תִּנְיָא שְׁמוֹת כִּו טז בְּעַבּוֹר תִּהְיֵה יִרְאָתוֹ עַל פְּנִיכֶם זֹ בּוֹשָׁה לְבַלְתִּי תַחֲטָאוּ מִלְּמַד שְׁהַבּוּשָׁה מִבִּיָּאָה לִידֵי יִרְאָת חֲטָא	נדרים כ:א
אֲמַרָה לוֹ רַבִּי עֲרַכְתִּי לוֹ שְׁלַחַן וְהִפְכּוֹ אֲמַר מֵאֵי שְׁנֵא מִן בִּינִיתָא בַּמִּדְבָר טוֹ:לט וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם	נדרים כ:ב
כָּל אָדָם שְׂאִשְׁתּוֹ תּוֹבַעְתּוֹ הוִיִּין לוֹ בְּנִים שְׂאִפִּילוֹ בְּדוֹרוֹ שֶׁל מִשָּׁה רַבִּינוּ לֹא הִיוּ כְּמוֹתֶם שְׁנִאֲמַר דְּבָרִים אִגְ הִבּוּ לְכֶם אֲנָשִׁים חַכְמִים וְנְבוֹנִים וְכְּתִיב וְאִקַּח אֶת רֵאשִׁי שְׁבַטִיכֶם וְלֹא כְּתִיב נְבוֹנִים	נדרים כ:ב
דַּר' יֵנְאִי סְבָא אַתָּא לְקַמְיָה דַּר' יֵנְאִי סְבָא אֲמַר לִיה אֵילוֹ הוּוּ יְדַעַת דְּפִתַחִין פִּינְקִסְךָ וּמִמִּשְׁמִשִּׁין בְּעוֹבֵדְךָ מִי נִדְרַת אֲמַר לִיה לֹא וְשִׁרְיָה אֲמַר ר' אַבָּא מֵאֵי קִרָאָה מְשָׁלִי כִכָּה וְאַחַר נִדְרִים לְבַקֵּר	נדרים כב:א
דְּאֲמַר רַבָּה בַר בַּר חֲנָה אֲמַר ר' יוֹחַנָן מֵאֵי פִתַח לִיה רַבִּין גַּמְלִיאֵל לְהוּוּא סְבָא מְשָׁלִי יבִית יֵשׁ בּוֹטָה כְּמִדְקָרוֹת חֲרִב וְלִשׁוֹן חַכְמִים מִרְפָּא כָּל הַבּוֹטָה רְאוּי לְדוֹקְרוּ בַחֲרִב אֵלֵא לִשׁוֹן חַכְמִים מִרְפָּא	נדרים כב:א
דְּאֲמַר שְׁמוּאֵל אִף עַל פִּי שְׁמַקְיִימוּ נְקִרָא רִשְׁעֵי אֲמַר רַבִּי אַבְהוּ מֵאֵי קִרָא דְּבָרִים כֶּגֶב וְכִי תַחְדַּל לְנִדּוֹר לֹא יִהְיֵה בְךָ חֲטָא	נדרים כב:א
כְּתִיב הַכֹּא כִי תַחְדַּל לְנִדּוֹר וְכְּתִיב הַתֵּם אֵינוֹב גִּזִּי שֵׁם רִשְׁעִים חֲדָלוּ רוֹגֵז אֲמַר רַב יוֹסֵף אִף אֲנִן נְמִי תִנְיָא כְּנַדְרֵי כְּשֵׁרִים לֹא אֲמַר כָּלוּם כְּנַדְרֵי רִשְׁעִים נִדָר בְּנִזְרֵי וּבְקֶרֶבֶן וּבְשְׁבֻעָה	נדרים כב:א
כָּל הַכּוֹעֵס כָּל מִינֵי גִיהֵנָם שׁוֹלְטִין בּוֹ שְׁנִאֲמַר קוּהַלַת יֵא וְהִסֵּר כְּעַס מִלְּבָבְךָ וְהִעֲבֵר רַעָה מִבְּשַׁרְךָ	נדרים כב:א
וְאֵין רַעָה אֵלֵא גִיהֵנָם שְׁנִאֲמַר מְשָׁלִי טז כָּל פִּעַל ה' לְמַעַנְהוּ וְגַם רִשְׁעֵי לְיוֹם רַעָה	נדרים כב:א
וְלֹא עוֹד אֵלֵא שְׁהַתַּחַתּוּנִיּוֹת שׁוֹלְטוֹת בּוֹ שְׁנִאֲמַר דְּבָרִים כח:סה וְנָתַן ה' לְךָ שֵׁם לֵב רַגֵּז וְכִלְיוֹן עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן נִפְשׁ אִיזְהוּ דְּבַר שְׁמַכְלָה אֶת הַעֵינַיִם וּמִדְּאִיב אֶת הַנֶּפֶשׁ הוּי אוֹמֵר אֲלוֹ הַתַּחַתּוּנִיּוֹת	נדרים כב:א

נדריים כ:ב:	אמר רבה בר רב הונא כל הכועס אפילו שכינה אינה חשובה כנגדו שנאמר תהילים י:ד רשע כגובה אפו כל ידרוש אין אלהים כל מזמותיו
נדריים כ:ב:	ר' ירמיה מדיפתי אמר משכח תלמודו ומוסיף טיפשות שנאמר קוהלת ז:ט כי כעס בחיק כסילים ינוח וכתוב משלי יג:טז וכסיל יפרוש אולת
נדריים כ:ב:	רב נחמן בר יצחק אמר בידוע שעונותיו מרובין מזכותיו שנאמר משלי כט:כב ובעל חימה רב פשע
נדריים כ:ב:	אמר רב אדא ברבי חנינא אלמלא <לא> חטאו ישראל לא ניתן להם אלא חמשה חומשי תורה וספר יהושע בלבד שערכה של ארץ ישראל הוא מאי טעמא קוהלת א:יח כי ברוב חכמה רב כעס
נדריים ל:ב:	ר' מאיר אומר אף הנודר מן הנולדים מותר בילודים כי היכי דנודר מן הילודים מותר בנולדים אמר ליה רב פפא לאביי למימרא דנולדים דמתיילדן משמע אלא מעתה בראשית מח:ה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים ה"נ דאיתילדן הוא
נדריים ל:א:	שאיני נהנה לזרע אברהם אסור בישראל ומותר בעובדי כוכבים גמ' : והאיכא ישמעאל בראשית כא:יב כי ביצחק יקרא לך זרע כתיב והאיכא עשו ביצחק ולא כל יצחק
נדריים ל:א:ב:	קונם שאני נהנה לערלים מותר בערלי ישראל ואסור במולי עובדי כוכבים שאני נהנה למולים אסור בערלי ישראל ומותר במולי עובדי כוכבים שאין הערלה קרויה אלא לשם עובדי כוכבים שנא' ירמיה ט:כ כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל ערלי לב ואומר (שמואל א יז) והיה הפלשתי הערל הזה ואומר שמואל ב א:כ פן תשמחנה בנות פלשתים פן תעלוזנה בנות הערלים
נדריים ל:א:ב:	אמר רבי ח'ו שמשו רבינו נתרשל מן המילה אלא כך אמר אמול ואצא סכנה היא שנאמר בראשית לד:כה ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים
נדריים ל:א:ב:	אמול ואשהא שלשה ימים הקב"ה אמר לי שמות ד:יט לך שוב מצרים אלא מפני מה נענש משה
נדריים ל:ב:א:	מפני שנתעסק במלון תחילה שנאמר ויהי בדרך במלון (שמות ד כד) רבן שמעון בן גמליאל אומר לא למשה רבינו ביקש שטן להרוג אלא לאותו תינוק שנאמר כי חתן דמים אתה לי (שמות ד כה) צא וראה מי קרוי חתן הוי אומר זה התינוק
נדריים ל:ב:א:	בשעה שנתרשל משה רבינו מן המילה באו אף וחימה ובלעוהו ולא שיירו ממנו אלא רגליו מיד ותקח צפורה צור ותכרת את (ערלת בנה (שמות ד כה) מיד וירף ממנו (שם פסוק כו)
נדריים ל:ב:א:	כל המתמים עצמו שעה עומדת לו שנאמר התהלך לפני והיה תמים (בראשית יז א) וכתוב והיית לאב המון גוים (בראשית יז ד)
נדריים ל:ב:א:	כל המנחש לו נחש שנאמר כי לא נחש ביעקב (במדבר כג כג) והא בלמ"ד אל"ף כתיב אלא משום מידה כנגד מידה
נדריים ל:ב:א:	מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעבדו בניו למצרים מאתיים ועשר שנים מפני שעשה אנגרייא בתלמידי חכמים שנאמר וירק את חניכיו ילידי ביתו (בראשית יד יד)
נדריים ל:ב:א:	ורבי יוחנן אמר שהפריש בני אדם מלהכנס תחת כנפי השכינה שנאמר תן לי הנפש והרכוש קח לך (בראשית יד כא) וירק את חניכיו ילידי ביתו (בראשית יד יד) רב אמר שהוריקן בתורה ושמואל אמר שהוריקן בזהב
נדריים ל:ב:א:	בן שלוש שנים הכיר אברהם את בוראו שנאמר עקב אשר שמע אברהם בקולי (בראשית כו ה) חושבניה מאה ושבעין ותריין
נדריים ל:ה:ב:	הכל צריכין דעת חוץ ממחוסרי כפרה שהרי אדם מביא קרבן על בניו ועל בנותיו הקטנים שנאמר ויקרא טו:לב זאת תורת הזב בין גדול בין קטן
נדריים ל:ה:ב:	אלא מעתה לר' יוחנן ויקרא יב:ז זאת תורת היולדת וגו' בין קטנה ובין גדולה קטנה בת לידה היא והא תני רב ביבי קמיה דרב נחמן שלש נשים משמשות במוך קטנה ומעוברת ומניקה קטנה שמא תתעבר ותמות
נדריים ל:ו:א:	אם היה כהן יזרוק עליו דם חטאתו ודם אשמו דם חטאתו של מצורע ודם אשמו של מצורע דכתיב ויקרא יד:ב זאת תהיה תורת המצורע בין גדול ובין קטן
נדריים ל:ו:א:	תנן הכהנים שפיגלו במקדש מזידין חייבין הא שוגגין פטורין אלא שפיגולן פיגול אי אמרת שלומא שלוחי דשמיא הוו היינו שפיגולן פיגול אלא אי אמרת שלוחי דידן הוו אמאי פיגולן פיגול לימא ליה שליחא שויתך לתקוני ולא לעוותי אמרי שאני גבי פיגול דאמר קרא ויקרא ז:יח לא יחשב לו מכל מקום
נדריים ל:ו:א:	אלמה אמר ר' אלעזר הפריש פסח על חבירו לא עשה כלום אמר רבי זירא שמות יב:ג שה לבית אבות לאו דאורייתא וממאי מדתנן האומר לבניו הרני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכם ראשון לירושלים כיון שהכניס ראשון ראשו ורובו זכה בחלקו ומזכה את אחיו עמו
נדריים ל:ז:ב:	בעא מיניה רבי ירמיה מר' זירא התורם משלו על של חבירו טובת הנאה של מי מי אמרינן אי לאו פירי דהאיך מי מתקנא כריא דההוא או דלמא אי לאו כריא דההוא לא הוין פירי דהדין תרומה א"ל אמר קרא דברים יד:כב את כל תבואת זרעך ונתת מאי שנא מדרש דלא דכתיב דברים ד:יד ואותי צוה ה' בעת ההיא ללמד אתכם וכתוב דברים ד:ה ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר צוני ה' מה אני בחנם אף אתם נמי בחנם מקרא נמי בחנם
נדריים ל:ז:ב:	אמר רב חננאל אמר רב מ"ד נחמיה ח:ח ויקראו בספר תורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא ויקראו בספר תורת האלהים זה מקרא מפורש זה תרגום ושום שכל אלו הפסוקים ויבינו במקרא זה פיסוק טעמים ואמרי לה אלו המסורות
נדריים ל:ח:א:	אמר רבי יוסי בר' חנינא לא ניתנה תורה אלא למשה ולזרעו שנאמר שמות לד:א כתב לך פסל לך מה פסולתן שלך אף כתבן שלך משה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל ועליו הכתוב אמר משלי כב:ט טוב עין הוא יבורך
נדריים ל:ח:א:	אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גבור ועשיר וחכם ועניו וכולן ממשה גבור דכתיב שמות מ:ט ויפרוש את האהל על המשכן ואמר מר משה רבינו פרסו וכתוב (שמות כו:טז) עשר אמות ארך הקרש וגו' אימא דאריך וקטין אלא מן הדין קרא דכתיב דברים ט:ז ואתפוש בשני הלוחות ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם ותניא הלוחות ארכן ששה ורחבן ששה ועביין שלשה
נדריים ל:ח:א:	עשיר פסל לך פסולתן שלך יהא חכם רב ושמואל דאמרי תרוייהו חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולם נתנו למשה חסר אחת שנאמר תהילים ח:ו ותחסרהו מעט מאלהים
נדריים ל:ח:א:	עניו דכתיב במדבר יב:ג והאיש משה עניו מאד
נדריים ל:ח:א:	כל הנביאים עשירים היו מנלן ממשה ומשמואל מעמוס ומיונה משה דכתיב במדבר טז:טו לא חמור אחד מהם נשאתי אי בלא אגרא לאפוקי מאן דשקל בלא אגרא אלא דאפי' באגרא דימא משום דעני הוה אלא מן פסל לך פסולתן יהא שלך

שמואל דכתיב שמואל א יב:ג הנני ענו בי נגד ה' ונגד משיחו את שור מי לקחתי וחמור מי לקחתי אי בחנם לאפוקי מאן דשקל בחנם אלא דאפילו בשכר דלמא דעני הוה אלא מהכא שמואל א ז:ז ותשובתו הרמתה כי שם ביתו ואמר רבא כל מקום שהלך ביתו עמו	נדרים לח:א
אמר רבא גדול מה שנאמר בשמואל יותר משנאמר במשה דאילו במשה רבינו כתיב לא חמור אחד מהם נשאתי דאפי' בשכר ואילו גבי שמואל אפי' ברצון לא שכרו דכתיב שמואל א יב:ד ויאמרו לא עשקתנו ולא רצותנו	נדרים לח:א
עמוס דכתיב עמוס ז:ד ויען עמוס ויאמר אל אמציה לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי כי בוקר אנכי ובולס שקמים כדמתרגם	נדרים לח:א
יונה דכתיב יונה א:ג ויתן שכרה וירד בה וא"ר יוחנן שנתן שכרה של ספינה כולה	נדרים לח:א
שמע מינה דנכסי מבקר אסורין על החולה אמר ריש לקיש רמז לביקור חולין מן התורה מנין שנאמר (במדבר טז, כט) : אם כמות כל האדם ימותון אלה ופקודת כל אדם	נדרים לט:ב
שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם אלו הן תורה ותשובה גן עדן וגיהנם כסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח תורה דכתיב (משלי ח, כב) : השם קנני ראשית דרכו	נדרים לט:ב
תשובה דכתיב (תהלים צ, ב) : בטרים הרים יולדו ותחולל וגו' (תהלים צ, ג) תשב אנוש עד דכא	נדרים לט:ב
גן עדן דכתיב (בראשית ב, ה) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם	נדרים לט:ב
גיהנם דכתיב (ישעיהו ל, לג) : כי ערוך מאתמול תפתה	נדרים לט:ב
כסא כבוד דכתיב (תהלים צג, ב) : נכון כסאך מאז	נדרים לט:ב
בית המקדש דכתיב (ירמיהו יז, יב) : כסא כבוד מרום מראשון שמו	נדרים לט:ב
שמו של משיח דכתיב (תהלים עב, יז) : יהי שמו לעולם	נדרים לט:ב
מאי דכתיב (חבקוק ג, יא) שמש ירח עמד זבולה שמש וירח בזבול מאי בעיין והא ברקיע קביעי מלמד שעלו שמש וירח מרקיע לזבול ואמרו לפניו רבונו של עולם אם אתה עושה דין לבן עמרם אנו מאירים ואם לאו אין אנו מאירין באותה שעה ירה בהן חיצים וחניתות אמר להם בכל יום ויום משתחווים לכם ואתם מאירים בכבודי לא מחיתם בכבוד בשר ודם מחיתם ובכל יום ויום יורין בהן חיצין וחניתות ומאירים שנאמר (חבקוק ג, יא) : לאור חציק יהלכו	נדרים לט:ב
כל המבקר את החולה ניצול מדינה של גיהנם שנאמר תהלים מא:ב אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו י"י אין דל אלא חולה שנאמר ישעיהו לח:יב מדלה יבצעני	נדרים מ:א
ואם ביקר מה שכרו מה שכרו כדאמר ניצול מדינה של גיהנם אלא מה שכרו בעוה"ז (תהלים מא) י"י ישמרהו ויחייהו ואושר בארץ ואל תתנהו בנפש אויביו י"י ישמרהו מיצר הרע ויחייהו מן היסורין ואושר בארץ שיהו	נדרים מ:א
אין רעה אלא גיהנם שנאמר משלי טז:ד כל פעל י"י למענהו וגם רשע ליום רעה	נדרים מ:א
ואם ביקר מה שכרו מה שכרו כדאמר ניצול מדינה של גיהנם אלא מה שכרו בעוה"ז (תהלים מא) י"י ישמרהו ויחייהו ואושר בארץ ואל תתנהו בנפש אויביו י"י ישמרהו מיצר הרע ויחייהו מן היסורין ואושר בארץ שיהו הכל מתכבדין בו ואל תתנהו בנפש אויביו שיזדמנו לו ריעים כנעמן שריפו את צרעתו ואל יזדמנו לו ריעים כרחבעם שחילקו את מלכותו	נדרים מ:א
מניין שהקב"ה זן את החולה שנאמר תהלים מא:ד השם יסעדנו על ערש דוי	נדרים מ:א
אין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו על כל עונותיו שנאמר (תהלים קג, ג) : הסולח לכל עוונתי הרופא לכל תחלואיכי	נדרים מ:א
כיון שהגיע קיצו של אדם הכל מושלים בו שנאמר (בראשית ד, יד) : והיה כל מוצאי יהרגני רב אמר מן הדין קרא (תהלים קיט, צא) למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך	נדרים מ:א
אמרה היא מטרוניתא לרבי יהודה מורה ורוי אמר לה הימנותא בידא דההיא איתתא אי טעימנא אלא קידושא ואבדלתא וארבעה כסי דפסחא וחוגרני צידעי מן הפסח עד העצרת אלא (קהלת ח, א) חכמת אדם תאיר פניו	נדרים מ:ב
רב פפא לאביי ממאי דדג שאני טועם גדול הוא דכתיב (יונה ב, א) וימן י"י דג גדול לבלוע את יונה והכתיב (יונה ב, ב) ויתפלל יונה אל י"י אלהיו ממעי הדגה הא לא קשיא דלמא פלטיה דג גדול ובלעיה דג קטן	נדרים נא:ב
אלא (שמות ז, כא) והדגה אשר ביאור מתה קטנים מתו גדולים לא מתו אלא דגה משמע גדולים ומשמע קטנים ובנדרים הלך אחר לשון בני אדם	נדרים נא:ב
למימרא דדגן כל דמידגן משמע מתיב רב יוסף (דברי הימים ב לא, ה) וכפרוץ הדבר הרבו בני ישראל [ראשית] דגן תירוש ויצהר וכל תבואת שדה לרוב וגו' ואי אמרת דגן כל דמידגן משמע מאי כפרוץ הדבר הרבו	נדרים נה:א
מאי דכתיב (במדבר כא, יח) וממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות א"ל כיון שעושה אדם את עצמו כמדבר שהוא מופקר לכל תורה ניתנה לו במתנה שנאמר וממדבר מתנה וכיון שניתנה לו במתנה נחלו אל שנאמר וממתנה נחליאל וכיון שנחלו אל עולה לגדולה שנאמר ומנחליאל במות	נדרים נה:א
ואם הגביה עצמו הקב"ה משפילו שנאמר (במדבר כא, כ) ומבמות הגיא ולא עוד אלא ששוקעין אותו בקרקע שנאמר (במדבר כא, כ) ונשקפה על פני הישימון	נדרים נה:א
ואם חוזר בו הקב"ה מגביהו שנאמר (ישעיהו מ, ד) כל גיא ינשא	נדרים נה:א
מאן תנא (ויקרא יד, לה) בבית לרבות את היציע בבית לרבות את העלייה	נדרים נז:א
אפי' תימא רבנן בעיא קרא דסלקא דעתך אמינא (ויקרא יד, לד) בבית ארץ אחזתכם כתיב דמחבר בארעא שמיא בית עלייה הא לא מחבר בארעא כמאן אזלא	נדרים נז:א

מנלן דעיבורא דמתא כמתא דמי א"ר יוחנן דאמר קרא (יהושע ה, יג) ויהי בהיות יהושע ביריחו וגו' מאי ביריחו אילימא ביריחו ממש והכתיב (יהושע ו, א) ויריחו סוגרת ומסוגרת	נדרים ג:ב
אלא ש"מ בעיבורא אימא אפי' בתחומה הא כתיב בתחומה (במדבר לה, ה) ומדותם מחוץ לעיר	נדרים ג:ב
הנודר מן הבית אינו אסור אלא מן האגף ולפנים: אבל מן האגף ולחוץ לא מתיב רב מרי (ויקרא יד, לח) ויצא הכהן מן הבית יכול לך לביתו ויסגיר ת"ל (ויקרא יד, לח) אל פתח הבית אי אל פתח הבית יכול יעמוד תחת המשקוף ויסגיר תלמוד לומר מן הבית עד שיצא מן הבית כולו	נדרים ג:ב
הא כיצד עומד בצד המשקוף ויסגיר ומנין שאם הלך לביתו והסגיר או שעמד תחת השקוף והסגיר שהסגירו מוסגר ת"ל (ויקרא יד, לח) והסגיר את הבית מכל מקום שאני גבי בית דכתיב מן הבית עד שיצא מן הבית כולו	נדרים ג:ב
ואותה ליטרא מעשר עליו ממקום אחר לפי חשבון שאני גבי מעשר דאמר קרא (דברים יד, כב) עשר תעשר וגו' והיתירא זרעי אינשי איסורא לא זרעי אינשי גופא	נדרים נט:ב
יין שאני טועם יובל מאי שנת חמשים כלפני חמשים או כלאחר חמשים ת"ש דתניא פלוגתא דרבי יהודה ורבנן (ויקרא כה, ז) וקדשתם את שנת החמשים שנה שנת החמשים אתה מונה ואי אתה מונה שנת חמשים ואחת	נדרים סא:א
מכאן אמרו יובל אינו עולה למנין שבוע רבי יהודה אומר יובל עולה למנין שבוע אמרו לו לרבי יהודה הרי הוא אומר (ויקרא כה, ג) שש שנים תזרע שדך ואין כאן אלא חמש אמר להם לדבריכם הרי הוא אומר (ויקרא כה, כא) ועשת את התבואה לשלש השנים הרי כאן ארבע אלא איכא לאוקמה בשאר שני שבוע דילי נמי איכא לאוקמה בשאר שני שבוע	נדרים סא:א
תניא (דברים ל, כ) לאהבה את ה' אלהיך לשמוע בקולו ולדבקה בו שלא יאמר אדם אקרא שיקראוני חכם אשנה שיקראוני רבי אשנן שאהיה זקן ואשב בישיבה אלא למד מאהבה	נדרים ב:ס
וסוף הכבוד לבא שנאמר (משלי ז, ג) קשרם על אצבעותיך כתבם על לוח לבך ואומר (משלי ג, יז) דרכיה דרכי נועם ואומר (משלי ג, יח) עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה	נדרים ב:ס
שרי ליה לאיניש לאודועי נפשיה באתרא דלא ידעי ליה דכתיב (מלכים א יח, יב) ועבדך ירא את ה' מנעוריו אלא קשיא דר' טרפון דעשיר גדול היה והוה ליה לפייסיה בדמים רבא רמי כתיב ועבדך ירא את ה' מנעוריו וכתיב (משלי כז, ב) יהלך זר ולא פיק הא באתרא דידיעי ליה הא באתרא דלא ידעי ליה	נדרים ב:ס
שרי ליה לצורבא מרבנן למימר צורבא מרבנן אנא שרו לי תיגראי ברישא דכתיב (שמואל ב ה, יח) ובני דוד כהנים היו מה כהן נוטל בראש אף תלמיד חכם נוטל בראש וכהן מנא לן דכתיב (ויקרא כא, ח) וקדשתו כי את לחם (ה') אלהיך הוא מקריב ותנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו לכל דבר שבקדושה לפתוח ראשון ולברך ראשון וליטול מנה יפה ראשון	נדרים ב:ס
מ"ט לאברוחי אריא מיניה קאמר רב אשי הוה ליה ההוא אבא זבניה לבי נורא א"ל רבינא לרב אשי האיכא (ויקרא יט, יד) לפני עור לא תתן מכשול א"ל רוב עצים להסקה ניתנו	נדרים ב:ב
ועוד אמר רבי אליעזר פותחין בנוולד כו': מ"ט דרבי אליעזר אמר רב חסדא דאמר קרא (שמות ד, יט) כי מתו כל האנשים והא מיתה דנולד הוא מכאן שפותחין בנוולד ורבנן מאי טעמייהו קסברי הנהו מי מייתי	נדרים ד:ב
והא אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מקום שנאמר נצים ונצבים אינן אלא דתן ואבירם אלא אמר ר"ל שירדו מנכסיהן אריב"ל כל אדם שאין לו בנים חשוב כמת שנאמר (בראשית ל, א) הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי	נדרים ד:ב
ארבעה חשובין כמת עני ומצורע וסומא ומי שאין לו בנים עני דכתיב כי מתו כל האנשים מצורע דכתיב (במדבר יב, יב) אל נא תהי כמת	נדרים ד:ב
וסומא דכתיב (איכה ג, ו) במחשכים הושיבני כמתי עולם	נדרים ד:ב
ומי שאין לו בנים דכתיב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי	נדרים ד:ב
המודר הנאה מחבירו אין מתירין לו אלא בפניו מנה"מ אמר רב נחמן דכתיב (שמות ד, יט) ויאמר ה' אל משה במדין לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים אמר לו במדין נדרת לך והתר נדרך במדין דכתיב (שמות ב, כא) ויואל משה אין אלה אלא שבועה אמר ר"מ פותחין לו מן הכתוב שבתורה ואומרין לו אילו היית יודע שאתה עובר על (ויקרא יט, יח) לא תקום ועל לא תטור ועל (ויקרא יט, יז) לא תשנא את אחיך בלבבך (ויקרא יט, יח) ואהבת לרעך כמוך (ויקרא כה, לו) וחי אחיך עמך שהוא עני ואין אתה יכול לפרנסו אמר אילו הייתי יודע שהוא כן לא הייתי נודר הרי זה מותר	נדרים ה:א
בכה ר' ישמעאל ואמר בנות ישראל נאות הן אלא שהעניות מנוולתן וכשמת ר' ישמעאל היו בנות ישראל נושאות קינה ואומרות בנות ישראל על ר' ישמעאל בכינה וכן הוא אומר בשאול (שמואל ב א, כד) בנות ישראל על שאול בכינה	נדרים ה:א
ונערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה: מנלן אמר רבה אמר קרא (במדבר ל, ז) ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה מכאן לנערה המאורסה שאביה ובעלה מפירין נדריה	נדרים ה:א
אימא האי קרא בנשואה כתיב אי משום נשואה קרא אחרינא כתיב (במדבר ל, ז) ואם בית אישה נדרה אימא תרוייהו בנשואה וכי תימא תרי קראי בנשואה למה לי למימר שאין הבעל מיפר בקודמן	נדרים ה:א
איבעית אימא דהויה קדושין משמע אימא אב לחודיה מיפר א"כ (במדבר ל, ז) ואסרה איסר בית אביה יניא אותה למה לי השתא י"ל במקום ארוס מיפר אב לחודיה שלא במקום ארוס מיבעיא אימא אב ליבעי ארוס וארוס לחודיה מיפר	נדרים ז:ב
דבי רבי ישמעאל תנא (במדבר ל, ז) בין איש לאשתו בין אב לבתו מכאן לנערה המאורסה שאביה ובעלה מפירין נדריה	נדרים ח:א
מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל מת הבעל נתרוקנה רשות לאב בזה יפה כח האב מכח הבעל בדבר אחר יפה כח הבעל מכח האב שהבעל מפר בבגד והאב אינו מפר בבגד: גמ' מאי טעמא דאמר קרא (במדבר ל, ז) בנעוריה בית אביה מת הבעל נתרוקנה רשות לאב מנלן אמר רבה דאמר קרא (במדבר ל, ז) ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה	נדרים ע:א
מנלן דארוס אחרון מיפר נדרים שנראו לארוס ראשון אמר שמואל אמר קרא (במדבר ל, ז) ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה נדרים שהיו עליה כבר דלמא הני מילי שלא נראו לארוס ראשון אבל נדרים שנראו לארוס ראשון לא מצי מיפר ארוס אחרון עליה קרא יתירא הוא	נדרים ע:א

